

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.440/2019/11.

A tanács tagjai: Dr. Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Lutter Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Lutter Zsolt ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Bihari Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd

A per tárgya: kölcsön megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Fővárosi

Törvényszék 72.Pf.632.306/2019/9. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma: Pesti Központi Kerületi Bíróság

20.P.89.053/2018/10. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a perköltségre is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 107.000 (százhétezer) forint másodfokú és 107.000 (százhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 339.600 (háromszázharminckilencezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2006. március 28-án a felperes jogelődje mint hitelező és az alperes devizaalapú kölcsönszerződést kötött gépjármű vásárlás céljából. A szerződés 2. pontja értelmében a felek a kölcsön devizanemét CHF-ben, összegét 30.152,22 CHF-ben, azaz 5.031.200 Ft-ban, futamidejét 120 hónapban, az ügyleti kamatmértékét évi 5,19%-ban állapították meg. A szerződés rögzítette, hogy a törlesztőrészek összege a szerződés VI.2. pontja alapján a szerződés részét képező általános szerződési feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) 9. pontja szerint változhat. Az ÁSZF 8.2. pontja rögzítette, hogy az árfolyamváltozás kockázatát az ügyfél köteles viselni.
- [2] 2012. november 22-én a felperes jogelődje a kölcsönszerződést felmondta, 2016. június 16-án a felperesre engedményezte az alperessel szembeni követelést.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes keresetében 3.316.207 Ft tőke és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a kölcsönszerződés alapján.
- [4] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés semmis, mivel nem felel meg többek között a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. §-ának, tekintettel arra, hogy hiányzik az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó világos és érthető tájékoztatás. Hivatkozott arra is, hogy a szerződés felmondása érvénytelen, mivel a későbbi törvényi elszámolás szerint a felmondáskor az alperes túlfizetésben volt. Az alperes szerint a felperes jogutódja mint engedményes nem érvényesíthet jogszerűen kamatokat, mivel azok engedményezésére nem került sor.

Az első- és a másodfokú határozat

- [5] A Fővárosi Törvényszék 72.Pf.633.355/2018/7. számú végzésével megismételt elsőfokú eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint az alperes érvénytelenségi kifogása megalapozott volt, figyelemmel a 2/2014. PJE-ben és az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) a C-51/17. számú és C-186/16. számú ügyekben hozott ítéleteiben kifejtettekre. Az árfolyamkockázatnak a perbeli szabályozása a fogyasztó tájékoztatása nem felelt meg ezeknek a szempontoknak, ezért a perbeli kölcsönszerződés érvényesen nem jött létre a felek között.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.396.207 Ft-ot és annak járulékait. A fellebbezés indokaira tekintettel úgy ítélte: az elsőfokú bíróság érdemi döntését a bizonyítékok kirívóan okszerű mérlegelésével hozta meg, de a tényállást helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság a perbeli ÁSZF 8.2. pontjában szerepelt az arra vonatkozó tájékoztatás, hogy az árfolyamváltozás kockázatát az ügyfél köteles viselni. Az ÁSZF 8.1. és 8.2. pontja részletes számítási módot ad a kölcsönösszeg és a törlesztőrészletek összegének árfolyamváltozástól függő újra számolására vonatkozóan. Egyértelműen tartalmazza, hogy a devizában megállapított összeg megfizetése forintban történik, a deviza forintra történő átváltása pedig a deviza eladási árfolyamváltozásának függvénye. A másodfokú bíróság szerint ezek a rendelkezések a Kúria hivatkozott jogegységi határozatában és az EUB ítéleteiben foglalt iránymutatásoknak is megfelelnek, abból az átlagos fogyasztó számára érthető és világos volt, hogy az árfolyamkockázat kizárólag őt terheli, fizetési kötelezettsége pedig a devizaárfolyam változásának függvényében módosulhat: a változás irányának és mértékének korlátozottságára vonatkozó utalás a megállapodásban nem volt.
- [7] A másodfokú bíróság értékelte a felmondás érvénytelenségével kapcsolatos alperesi érvelést is. Megítélése szerint az alperes alaptalanul állította, hogy a felmondás időpontjában hátraléka nem állt fenn, a felmondásban tételesen feltüntetett hátralékösszeg és a felperes beadványához csatolt kimutatás az alperes késedelmét megfelelően igazolta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [9] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértések miatt nem megalapozott. Eljárásjogi jogszabálysértésként megjelölte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 121. § (1) bekezdés c) pontját, 213. §-át, 234. § (3) bekezdését, 247. § (1) bekezdését és 164. § (2) bekezdését is. Az anyagi jogi jogszabálysértések közül az rPtk.

209. §-ának sérelme körében azt adta elő, hogy a másodfokú bíróság nem vette megfelelően figyelembe az EUB C-51/17. számú ügyben hozott ítéletében kifejtetteket, ezen szempontokra is figyelemmel az árfolyamkockázat perbeli szabályozása, az e körben adott tájékoztatás tisztességtelennek minősül. Utalt arra is, hogy a jogerős ítélet a felmondás jogszerűségének megállapításával az rPtk. 321. §-ába, 200. § (2) bekezdésébe és 302. § b) pontjába ütközik. Állította, hogy a felperes engedményezési szerződése vele szemben hatálytalan, követelés jogcímén az engedményes, aki nem szerződő fél, nem módosíthat.

[10] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte..

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok miatt jogszabálysértő.

[12] A Kúria nem értett egyet az alperessel abban, hogy a felperes a keresetét a másodfokú eljárásban megváltoztatta volna. A felperes 8. sorszámú beadványa ilyennek nem tekinthető, figyelemmel a 2019. szeptember 6-i jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatára is. A másodfokú bíróság a keresetben megjelölt összegben marasztalta az alperest.

[13] A perben eljáró bíróságok eltérően ítélték meg, hogy az alperes az rPtk. 209. §-ának, illetve az 93/13/EGK irányelv céljainak megfelelő, a Kúria, illetve az EUB vonatkozó joggyakorlatában kidolgozott világos és érthető tájékoztatást adott-e az alperesnek az árfolyamkockázatról. Ennek megítélése körében mindkét fokú bíróság a szerződés és annak mellékletét képező ÁSZF rendelkezéseinek tulajdonított ügydöntő jelentőséget és vizsgálták az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül, hogy a nyújtott tájékoztatás tisztességes volt-e.

[14] A másodfokú bíróság arra helyesen mutatott rá, hogy a ÁSZF 8.1. és 8.2. pontja e körben bonyolult képletet és táblázatot is tartalmazó tájékoztatást tartalmaz egyébként a kölcsönösszeg, valamint a kölcsönszerződéssel kapcsolatos díjak és költségek pont alatt. A Kúria e körben az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával értett egyet - az ott kifejtett indokolás mellett -, hogy az ÁSZF-ben nyújtott tájékoztatás nem felelt meg a tisztességes tájékoztatás követelményének, ezért önmagában emiatt a szerződés érvénytelen. Annak a kérdésnek, hogy a nyújtott tájékoztatás megfelelt-e az rHpt. 203. §-ában írtaknak nem volt a perben a fentiekre tekintettel ügydöntő jelentősége figyelemmel arra is, hogy a hivatkozott rendelkezésben írtak megsértése a szerződés érvénytelenségét nem eredményezheti.

[15] A fenti jogi álláspontra tekintettel nem volt érdemben vizsgálendő, hogy a szerződés felmondására jogszerűen került-e sor, illetve a szerződés engedményezésére jogszerűen került-e sor, mert érvénytelen szerződés nem mondható fel, nem engedményezhető.

[16] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Záró rész

[17] A Kúria döntése alapján a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének megfizetésére.

[18] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2020. november 17.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül: /Seres Józsefné tisztviselő/